

ZOMBOR és VIDEKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., fél évre 6 kor.,
negyed évre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.

Felolvasó szerkesztő:
OBLÁT KÁROLY.

Szerkesztőség: Zarándok-utca 7. sz. — Telefon 58. sz.
Hirdetések árszabály szerint számítanak;
többszöri hirdetésnél kedvezmény. — Nyitólír sora 30 fillér.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan intézkedni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

Törvényhatóságunkhoz.

Piaci uszor.

Állítsa a város konyhakertészetét.

Ha Zombor szab. kir. városában egy kisebb fizetéssel bíró hivatalnok vagy szegényebb ember, kinek módjában nincs a lakása mellett kertet is tarthatni, hogy a házi szükségletéhez szükséges konyha veteményeket termeszthessen, mondom, ha egy ily szegényebb sorsú ember a helybeli pacia meggy, hogy főzelék, és egyéb zöldéglét vásároljon, úgy el kell borzadnia a horribilis ár határára. Okozza pedig ezt semmi más, mint a nálunk nagyon is divatos kofarendszer és ezeknek önkényeskedése. Ezekhez csatlakozik még egy csoport bolgár kertész. A tapasztalat bizonyítja, hogy önmaguk sem tudják, mily árakat állapítsanak meg. A gazdagabb ember csak elfűtheti még e nagy árakat, de a szegény embernél ez megnyúrást jelent. Ezen szomorú körülményt felesleges bizonyítani, hisz mindannyian tapasztalatból tudhatjuk. A fővárosi lapok némelyike közölte a napokban, hogy több város, ezen piaci uszorától lakosait megmenteni kívánván, elhatározta, miszerint saját hatáskörében házilag kezelendő konyhakertészetet fog létesíteni. Ezen városok: Budapest, Kolozsvár, Hódmezővásárhely, Szeged, Arad, Győr, mely városok névsorát rövid idő alatt több város is fogja szaporítani.

Bizonyítgyon is közös érdekünk ez. Zombor szab. kir. városra nézve is igen kívüvös volna, egy házilag kezelendő konyhakertészetet létesíteni. Szakértői információk alapján, egy ily házilag kezelendő és a város közönségének érdekében nagyban szolgáló konyhakertészet tervezésére vonatkozólag a következőket mondhatjuk:

Elsősorban feltétlenül bizonyos, hogy a város, mely tehát mint testület a gazdasági szerepet venné, erre nemcsak, hogy reá nem fizetne, hanem még kelts nyereséget is produkálna. Ezen kelts siker anyagi és erkölcsi. Anyagi annyiban, hogy ezen 35—40 hold föld,

mely városunk közönségének számát figyelembe véve, elegendő volna a célra, nemcsak annyit jövedelmezne, mint amennyit ezen föld jelenleg bérbeadatik hanem a reális számadások szerint bizonyosan többet, mert egy konyhakertészettel művelt terület boldanként bizonyosan meghozza a 300—350 korona nyers bevételt. De az erkölcsi haszon jóval többet jelentene. Ezen földek megműveléséhez a munkanélküli napszámokot az év 9 hónapján keresztül állandóan lehetne alkalmazni, kisebb napfizetéssel, de az eladott termények eladása utáni összességben a juttatásával, mi által a munkások komolyabb és tisztább munkaságot produkálnának. Az erkölcsi haszonnak tulajdonképeni és fontosabb része az, hogy a város lakossága, a magukat kiskertészeknek nevező kofák árúkényéitől, kiszípolozásától meg volna mentve. Mert ők, helyi concurrentia nem lévén, maguk között úgy állapítják meg az árakat, amint éppen ők akarják. A szegény nép pedig ezen önkényi áldozata. A hús ártalmatlan drágaságát, mérsékelni gondolják a főzelékfélékkel, de ellenkezőleg itt ép úgy meglek a horribilis drágaságot, mint a mérsárszékkeben.

A város szabad tulajdonát képező, a víz mellett fekvő 160 □-öles 35—40 holdnak ezen egyszerű célra leendő átengedésével e borzasztó állapoton segítve volna. Sejjé volna pedig különösen az intenzív gazdálkodás által, vagyis ha a termelés különösen és főleg a közönséges, a mindennapi használatához szükséges főzelékféle növények termesztésére terjedne ki, s nem a korai deligates növényekre, mert hiszen a főcel a szegényebb nép segítése, az pedig a közönséges, köznapi veteményeket, növényeket keresi. Mint fentebb említettük, az ilyen intenzív gazdálkodás művelésével egy hold (1600 □-öles) éventként feltétlenül meghozná a 300—350 korona nyers bevételt, melyből azonban egy külön szakértő konyhakertész díjazása és egyéb kiadások volnának fedezendők, s így a föld a mostani bérösszegénél jóval többet jövedelmezne. A rendszeres felügyeletet a város hivatalos kertésze hivatalból gyakorolná.

Ily módon, a napi szükségletre szükséges főzelék félék t. különösen a szegényebb sorsú nép olcsóbban vehetné és nem lenne a kiskertészek önkényes árának kiszolgáltatva. Vész.

Hírek.

* **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter a m. vezetésével megbízott miniszterelnök Pentez Jenő földadónyivántartási biztost a szegedi, Vikár Elemér földadónyivántartási iródatiltszat a szombathelyi kataszteri helyszínelési felügyelőséghez kataszteri biztosokká kinevezte.

* **Kinevezés.** A Zomborban rendezésített I. alalmi óvodához a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Hangel Otmília főszóvivő általán övönöt addigi minőségben helyezte.

* **Baloghy Ernő Ujverbász díszpolgára.** Pár naps, hogy hírül adtuk, hogy Topolya képviselőtestülete, Baloghgy kerületének egyik legnagyobb községe, képviselőjét Baloghgy elismertésül, díszpolgára választotta. Most ismét Ujverbászról vesszük a hírt, hogy képviselőtestülete folyó hó 9 én tartott közgyűlésén dr. Baloghgy Ernő országgyűlési képviselőt egyhangúlag díszpolgárává választotta, azon nagy érdeműnek fogva, hogy a közöki miniszterünnt — mint annak idején közöki is — halhatatlan kö benjár, hogy az ujevrbázi gymnasium főgymnáziuma fejlesztésék. A díszlevelet egy nagyobb küldöttég fogja Baloghgyanak átadni.

* **Fuzió.** A N. p. közöki Otthon sokat emlegetett antisemita állapota magában az egykedűben is felébresztette a gondolkodó elemek visszatérését és most felmerült az a terv, hogy a Gyermekvédő Liga zombori főkjával egyefűtessék az Otthon.

* **A főgymnáziumi rajzkiállítás** tegnap nyit meg a műkedvelő közönség nagy érdeklődése mellett. A kiállítás 16 tól 22-ig lesz nyitva és pedig d. e. 9—12 ós d. u. 3—6 óráig. Belépő díj nincs.

* **A nagyközönség figyelmébe.** A miniszterünntől a napokban érkezett le a rendelet, mely szerint a szabadkai mértekhitelesítő hivatal, a városunkban is az összes mérteket 2 hetenként megvizsgálni fogja.

* **Azon híresztelésekkel szemben,** mintha a Népszava június 11-iki számában megjelent "Takarékoskodjunk" c. közleményt én irtam volna, kijelentem, hogy én a Népszavának sohasem, sem most, sem azelőtt közleményeket nem küldtem, a közleményhez, ennek tartalmához semmi közöm és semmi érdekem. S ha közölni valóm van valami, van alkalmam és módom azt saját lapunkban leközölni. Az pedig, ki nevémet rosszakaratulag a közleményhez kapcsolta hozzá, — haszontalan hazug fikció.

Oblát Károly.

* **A spirítizmus áldozata.** Lőcséről jelentik, hogy Szmérkás László, a késmárki t. u. p. iskola 19 éves növendéke agyondőlt magát. Szobájában, ahol az öngyűlölet t. elkövette, több, a spirítizmus és hipnotizmus taglakozó munkát találtak. Valoszinű, hogy e misztikus tudó

hány ezer koronát elsikkasztott és ezért akart megválni az élettől. Oszlódja a hiányzó összeget megtérítette.

* Kanyarójárvány Szabadkán.

A kanyaró Szabadkán két hét óta a gyermekek közt járványosan pusztít. A járvány veszedelmessé válhatik, mert a városnak azon részében lépett erősen fel, ahol főleg szegény emberek laknak, kik orvosra, patikára nem költöhetnek. Azonfelül most, amikor csak néhány nap választ el bennünket az évszázó vizsgáktól, az iskolákat szinte lehetetlen bezárni, s így mit sem lehet tenni az ellen, hogy a járvány tova terjedjen. Növeli a veszedelmet, hogy nemcsak a megkezdődik kiűn a szállásokon a nagy munka, az aratás, amely a szegényebb családok minden munkaképes tagját foglalkoztatja, s így alig marad otthon valaki, hogy a beteg gyermekeket ápolja.

* **Füredő.** Mint biztos forrásból értesülünk Katymáron egy kisebb társaság 120 ezer korona alaptőkével egy gőz és kád-füredővel felszerelt gőzmalom építését tervezi, s mihelyt a községtől kért 1000 négyzetű földterületet megkapja az építést legott megkezdi, úgy hogy ez év október havában a malom már fizembe is vétetik.

kint 125.000 példány! Egy szám 2 krajcár. A Nap előfizetési ára: Egy évre 16 K., félévre 8 K., negyedévre 4 K., egy hónapra 1 K. 40 fillér.

— **Fidibusz!** A legkitűnőbb magyar élelap. Páratlan népszerűség. Remek szöveg, pompás képek! Mesésen olcsó! Egy szám 6 krajcár. A Fidibusz előfizetési ára: Egész évre 6 K., félévre 3 K., negyedévre 1 K. 50 fillér, egy hónapra 50 fillér. Mutatványszámokat küld a kiadóhivatalt: Budapest, Rökk Szilárd-utca 9.

— **Díszkötésben** kaphatók a Fidibusz eddig megjelent 1905/6., 1907 és 1908-as évfolyamai összesen 12 koronáért. Egy-egy évfolyam 5 korona. Megrendelhető a Fidibusz kiadóhivataltól Budapest, Rökk Szilárd-utca 9.

Törvénykezés.

(Esküdtészték tárgyalás)

§ **Szándékos emberölés** büntetvével vádolva állt hétfőn a zombori esküdtészték előtt három nemesiútló Ivánkovits, Kötő József, egy Antal. A Józsefek között, az egyik „cipész”, a másik György fia a harmadik Antal. Akit a február 15 én történt kore-márciusi kegyesben úgy elverték, hogy csak hazáig tudott menni, és útközben egyre azt hajtogatni, hogy „de megverték a sógoromat” otthon pedig meghalt, az egy Knézy volt persze szintén József, a sógor pedig, akit úgy sajnált, de aki ma már vígan áll a bíróság elé, mint sértett, az Vujevich Gergely.

Az összehozalkozás az alkohol mellett történt. A kore-márciusi, akit szintén Ivánkovitsnak hívnak, nagy a rend. Éjtől is hittak csak. Akkor el kellett menniük. El is mentek egy kavázbába. Ott szabad volt inniuk reggel 5-ig. Akkor a rendes Ivánkovits megint kinyitja a koromszámját, akkor már reggel van. Akkor isznak tovább 9-ig. Ezenközben összakapnak, egymást szifonos üvegekkel fejbe ütögetik.

Az esküdteknék kemény dolgot adott a különböző momentumok sorba foglalása. Mégis igen helyes ítéletet hoztak. Az első rendű vádlottat, a cipészt, akit Dr. Strasser Henrik védett, elítélték a Knézy József elleni haláltokozó súlyos testi sértésben bűnösnek, míg a másik ketőt, akit Dr. Thurszky Zsigi és Dr. Pataj Sándor védtek ez alól felmentették, míg a Vujevichsel való verekezésben betudta nekik a törvényeszkék a vizsgálati fogságot. Az I. r. vádlottat ez alapon elítélték a törvényeszkék 2 évi börtönrre. Az ítélet ellen az elítélt cipész és Dr. Strasser Henrik semmiségi panasszal éltek, míg a többi vádlott és a védők megnyugodtak.

Nyilttér*)

Csak egyet szeretek, finomat, kicsit,

*) A kinek sok jótéményt köszönhetek: a szodeni ásványpasztillát (Fay-léle valódi). Ha olykor köhögök azonnal beveszek egy pasztillát. Ha meghűltem, elég hat-tíz pasztilla, hogy minden kínzó jelenség elmúljon. Ha súlyos hurutom van, pasztillákat olvasztok fél forró tejben és néhány óra múlva ismét a helyemen vagyok. Fay valódi szodeniának az ára 1 korona 25 fillér egy skatulyával és minden gyógyszerárban, drogériában és ásványvízkereskedésben kapható. — Főképviselete Ausztria-Magyarország részére: K. Fr. Cantzler Wien, VI., Gr. Neugasse 18.

*) Ezen rovat alatt közlötték nem vállal felelősséget a szerk.

A bácsalmási járás főszolgabírájától.

2350. szám.

kig. 909.

Pályázati hirdetmény.

Járásomhoz tartozó Mélykut községben előléptetés folytán megüresedett és havi előleges részletekben felvehető 800 korona évi fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni óhajtozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hivatalomban legkésőbb folyó évi július hó 10-ig nyújtsák be.

Bácsalmás, 1909. június hó 5-én

Koller,
főszolgabíró.

2206/kig.

1909. sz.

Pályázati hirdetmény.

A Szablya községben lemondás folytán megüresedett és évi 1000 korona fizetés és 400 korona lakbérrel javadalmazott községi segédjegyzői állásra **f. évi július hó 15-éig** való lejárattal pályázatot nyitok.

Az állást elnyerni óhajtozó szabályszerűen felszerelendő kérvényeiket a pályázati határidőn belül nyújtsák be. Szerb nyelv tudása megkívántatik.

Szablya, 1909. évi június hó 10.

Trenka,
főszolgabíró.

3208/kig. 1909. sz.

Pályázati hirdetmény.

Körtés községben üresedésben levő segédjegyzői állásra, melynek javadalmazása évi 600 kor. fizetés és amennyiben megválasztandó jegyzői oklevélrel vagy érettségi bizonyítvánnyal rendelkezik, 400 kor. állami fizetés kiegészítés.

Pályázati határidő: **folyó évi június hó 30.**

Zomor, 1909. június hó 10.

Verner,
szolgabíró.

1702. sz. kig. 1909.

Pályázati hirdetmény.

Sajkásgyörgye községben 1000 korona évi fizetéssel javadalmazott kézbesítő-irnoki állásra **folyó évi június hó 28-iki** lejárattal pályázatot hirdetek. A szerb nyelv tudása szükséges. Pályázók szabályszerűen felszerelendő folyamodványaikat a fenti időig hozzámm nyújtsák be.

Szablya, 1909. évi június hó 1.

Trenka,
ib. főszolgabíró.

A bácsalmási járás főszolgabírájától.

3186. szám.

kig. 909.

Pályázati hirdetmény.

Bácsalmás községben lemondás folytán megüresedett és havi előleges részletekben felvehető évi 960 koronával javadalmazott **irnoki** és ugyanott üresedésben levő és havi előleges részletekben felvehető évi 864 koronával javadalmazott **másodirnoki** állásra **folyó hó 25-iki** határidővel pályázatot hirdetek.

Bácsalmás, 1909. június 14-én

Koller Oszkár,
főszolgabíró.

Irodalom.

— **A magyar újságírás szenzációja!** A Nap a magyar legkedvesebb lapja! A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérélhetetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Felelős szerkesztő: Haosak Géza. Napon-

1/1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

A zombori városi polgári fiúiskolánál f. évi szeptember 1-től kezdve egy rendes tanítói és egy segédtanítói állásra pályázat hirdettetik.

A rendes tanító javadalmazása 2000 korona fizetés és 720 korona lakbérilletmény.

A segédtanító javadalmazása 1400 korona fizetés és 560 korona lakbérilletmény.

A rendes tanító és segédtanítótól megkövetelte a polgári iskolai tanítói oklevél.

A rendes tanító a nyelv- és történeti tudományokból, míg a segédtanító a mate-matikai szakcsoportból kell hogy képesítve legyen.

A kellően felszerelt kérvények dr. Alföldy Árpádhoz a polgári fiúiskola iskolaszék elnökehez nyújtandók be.

Pályázati határidő: **1909. évi július hó 15-ke.**

A kellő időben be nem nyújtott és szabályszerűen fel nem szerelt pályázati kérvények figyelembe nem vétetnek.

Zombor, 1909. évi június hó 11-én.

A zombori polgári fiúiskola iskolaszék:
Dr. Alföldy Árpád,
elnök,

Meghívás.

Az 1898. XXIII. t. c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kö-
:: telékébe tartozó ::

Zombori Ipari Hitel- és Ártúcsarnok-Szövetkezet mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, 1909. évi június hó 20-án, délelőtt 10 órakor a zombori városi felső kereskedelmi iskola tanácstermében

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 40. § értelmében meghívotnak.

N A P I R E N D :

1. A m. é. üzleti eredményről szóló jelentések tárgyalása.

2. A zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.

3. A mérleg megálapítása.

4. A tiszta jövedelemről szóló rendelkezés.

5. Az igazgatóság 4 tagjának választása.

6. A felügyelő bizottság 1 tagjának választása.

7. Netáni indítványok.

1907. dec. 31-én a tagok száma 241, üzletrészek száma pedig 343 volt; az év folyamán belépett 2 tag 2 üzletrésszel, kilépett 1 tag 1 üzletrésszel, marad tehát 242 tag 344 üzletrésszel az 1908. év végén.

A Felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Zomborban, 1909. május 28.

Az igazgatóság.

BUTOR

írásai választékban, a legegyszerűbbtől a legmodernebb kivitelig; fényezett mahagóni, cseresnye és jávorfából teljes berendezések.

Hitelre vagy részletfizetésre minden kamat felszámítás nélkül készpénzárban szállítok.

A Jegyzék ingyen, képes album 60 fill.

Nagy Imre ^{lakb. rend. öz. állalkozó} Budapest Váci-körút 9. Szerencsen-utca sarok.

HIRDETMEY.

Az alulírott légszeszgyári igazgatóság szíves tudomásul hozza, hogy zombori szükségletre ez évben is több waggon-rakomány

elsőrendű darabos gázkokszt

tartott fenn, és pedig kizárólag osztraui gázszenből párolva. A kokszt ára egy teljes waggonszállításnál:

5 K. métermázsánként és helyt zombori vasutállomás.

A szállítás utánvét mellett történik. Gyári kiszolgálás, kifogástalan minta és :: hivatalos mérlegelés biztosítatik. ::

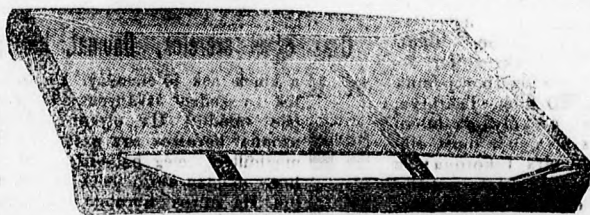
Előjegyzéseket mielőbb a lenti címre kérünk.

Szabadka, 1909. évi július hó 10-én.

::: Tisztelettel :::

a Szabadkai Légszeszgyár Igazgatósága.

Értesítés! Ajánlom sajtőkészítményű, kitűnő anyagu és legolcsóbb

ÁGYBETÉTEIMET

beküldeni. Rendelések azonnal eszközöltelek.

Kiváló tisztelettel **BERNHART FERENCZ SZILBEREK.**

8 koronától
10 koronáig
Tartósságukért szigorúan jóállók.
Rendeléseknél kéri az ágy pontos mértékét

JUBILEUMI

TÁNCZTANFOLYAM

1879—1909.

PROFESSEUR

RECHNITZ JÓZSEF.

A párisi nemzetközi táncművészeti akadémiának okleveles és rendes tagja. A Táncművészetek Országos Egyesületének magasabb táncművészeti akadémiai tanára

Táncintézetét

Zomborban, 1909. évi július hó 1-én az IPAROSKÖR tánctermeiben megnyílna. Engedélyezett akadémiai képzőintézet aesthetikai testgyakorló tánc- és illemtan tanítására.

Elsőrangú intézet.

Magyarországon való táncitanítói működése 30-ik jubileumi évében és zombori működésének XII. évfordulója alkalmával az évi tandíjat rendkívül mérsékelten leszállította.

Külföldi mintára vezetett tanfolyam. Francia módszere és kiváló lelkiismeretes oktatása eddig utólrólhetetlen. E tere minden konkurencia ki van zárva. Intézete a művelt társaság részére van alapítva, melyben a növendékek a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő elsőrangú tánc, aesthetikai és plasztikai szakszerű oktatásban részesülnek.

Kéretnek e címre figyelni és táncintézetét nem össetévesztetni más tánciskolákkal.

Bővebbet a falragaszok és körlevelekben.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, göcs és más deges állapotban szenved, kérjen harott, ingyen és bérmentve kapható a szabad. hatyá gyógysertár által Majna Frankfurt.

Friss szalámi és ementháli sajt

Kapható:
ifj. Heindlhofer Róbertnál
Zombor.